กวาวเครือมีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Pueraria candollei* Grah. var. *mirifica* (Airy Shaw et Suvatabandhu) Niyomdham จากตำรายาโบราณของประเทศพม่าและประเทศไทย กล่าวว่า กวาวเครือมีสรรพคุณเป็นยาอายุวัฒนะของทั้งผู้หญิงและผู้ชาย มีรายงานการศึกษาพบว่าใน กวาวเครือมีสารองค์ประกอบเคมีที่ให้ฤทธิ์คล้ายฮอร์โมนเอสโตรเจนคือ miroestrol และ สารในกลุ่ม isoflavonoids หลายชนิด วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ คือ การศึกษาเปรียบเทียบปริมาณสารองค์ประกอบสำคัญจากกวาวเครือขาวในช่วงเวลาต่าง ๆ โดยทำการเก็บตัวอย่างกวาวเครือจาก อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่ ในช่วงเดือนมกราคม-ตุลาคม 2548 และได้รับความอนุเคราะห์ตัวอย่างจากแหล่งวัตถุดิบใน จ.ลำปาง นำตัวอย่างกวาวเครือมาตรวจสอบคุณสมบัติโดยอ้างอิงวิธีการจากเภสัชตำรับสมุนไพรไทย พบว่ากวาวเครือจากทั้งสองแหล่งให้ปริมาณสารสกัดแอลกอฮอล์อยู่ในช่วง 1.48-4.81 %w/w, ปริมาณสารสกัดเอทิลอะซีเตตอยู่ในช่วง 0.05-0.16 %w/w, ปริมาณเถ้ารวมอยู่ในช่วง 11.28-23.48 %w/w และปริมาณเถ้าที่ไม่ละลายในกรดอยู่ในช่วง 0.06-0.82 %w/w. สารองค์ประกอบหลักในสารสกัดส่วนเอทิลอะซีเตตตรวจสอบโดยอาศัยโครมาโทกราฟีผิวบาง พบว่าทุกตัวอย่างมีสารในกลุ่ม isoflavonoids ได้แก่ daidzein, genistein, coumestrol และ daidzin เป็นองค์ประกอบ สำหรับสารที่ให้ฤทธิ์คล้ายฮอร์โมนเอสโตรเจนที่แรงคือ miroestrol นั้น ทำการตรวจสอบด้วยโครมาโทกราฟีสมรรถนะสูงเทียบกับสารมาตรฐาน พบว่าบางตัวอย่างจาก จ.ลำปางแสดงแนวโน้มที่จะพบ miroestrol จากผลการศึกษานี้ทำให้สรุปได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของกวาวเครือ ได้แก่ แหล่งที่มาของวัตถุดิบ อายุ และขนาด

204037

Pueraria candollei Grah. var. *mirifica* (Airy Shaw et Suvatabandhu) Niyomdham is known as "Kwaw-keur" locally in Thailand. This species has long been used in Thailand and Burma as a rejuvenating folk medicine. Previous phytochemical studies reported the presence of a potent estrogenic principles, miroestrol and numbers of isoflavonoids, in this plant. The comparative study of chemical constituents in Kwaw-keur collected in different harvesting periods was the aim of this research. The samples were collected from Sankampang in Chiang Mai Province during January-October 2005 and received some materials from Lampang Province. The quality of raw materials was studied by following the standard of Thai Herbal Pharmacopoeia. Results indicated that the alcohol extractive values were in the range of 1.48-4.81 %w/w, ethyl acetate extractive values were in the range of 0.05-0.16 %w/w, ash content of the samples were in the range of 11.28-23.48 %w/w and acid insoluble ash content of the samples were in the range of 0.06-0.82 %w/w. The major constituent of the ethyl acetate extracts ware analyzed by thin layer chromatography (TLC). It was found that all the samples consisted of isoflavones; daidzein, genistein, coumestrol and daidzin. Active constituent, miroestrol was identified by high performance liquid chromatography (HPLC) compared with authentic sample. It was found that some of the samples received from Lampang Province showed a tendency to have miroestrol. The factors affected to the quality of Kwaw-keur are source of material, age and size.